

Designermedier på vej

Jagten på alternativer til sphagnum som vækstmedie kører i højt gear. Meget er muligt, noget er besværligt, og så er der det med prisen. Fremtidens vækstmedie indeholder formentlig flere forskellige fibre

✍️ Lotte Bjarke

Sphagnum er, som de fleste ved, et ideelt materiale til at dyrke planter i, uanset om man dyrker planteskolekulturer eller pottedplanter i væksthuse. Det har de perfekte fysiske og kemiske egenskaber, og det er det, stort set al dyrkningspraksis er skruet sammen efter. Men sphagnum er også problematisk og får en del politisk opmærksomhed. Desværre ikke for det gode.

Tidligere var det først og fremmest ødelæggelsen af naturlige biotoper som følge af sphagnumhøst, der var proble-

met. Men fokus har ændret sig i takt med, at klimabevidstheden er vokset. Der er nemlig bundet store mængder methan og CO₂ i sphagnum, der frigives, når den høstes. Dermed har sphagnum et stort CO₂-aftryk, der er svært at komme uden om.

Derfor er interessen for at finde mulige alternativer til sphagnum stor globalt set. Der er ovenikøbet samtidig en voksende efterspørgsel på vækstmedier på verdensplan, så både forskere og virksomheder leder med lys og lygte efter alternativer til sphagnumbaserede vækstmedier.

Herhjemme er HortiAdvice i gang med et stort demonstrationsprojekt støttet

Ved et temamøde om fremtidens vækstfibre i november var der mulighed for ved selvsyn at opleve, hvordan forsøgsplanterne i to forskellige projekter klarer sig i forskellige kombinationer af fibre i vækstmediet.

af Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget med titlen Fremtidens bæredygtige vækstmedier. Og samtidig har Teknologisk Institut, Aarhus Universitet og en række partnere netop søsat et forskningsprojekt med titlen Biosubstrate 2, der støttes af Gudp.

Ingen en til en erstatning

De to projekter var omdrejningspunkterne for et temamøde i Odense den 8. november 2023, hvor emnets aktualitet afspejlede sig i en propfyldt mødesal med op mod hundrede deltagere.

Projekterne og baggrunden for dem var på dagsordenen, og der var ovenikøbet mulighed for ved selvsyn at se effekten af forskellige alternative medier på forsøgsplanter, for at få fingrene i de enkelte fibre og for at tale med projektfolk og forsøgsværter.

I jagten på de ideelle fibre er der en hel stribe egenskaber, der skal kunne opfyldes. Det gælder selvfølgelig faktorer

som dræn og struktur, men nok så vigtigt er ensartethed og tilgængelighed.

- Målsætningen er at reducere sphagnumforbruget med 50 procent, og vi går efter dansk producerede fibre. Vi har f.eks. valgt kokosfibre fra som en løsning, fordi de skal fragtes langt og forbehandlingen, der kræver store mængder vand, ikke pynter på miljøregnskabet, sagde Inge Ulsted Sørensen fra HortiAdvice. I projektet arbejdes der blandt andet med træfibre, biofibre, der er et restprodukt fra biogasproduktion og kompost, der hver især har potentiale som fibre til vækstmedier.

- Desværre må vi skyde en hvid pind efter drømmen om at finde alternative affaldsbiomasser, der bare kan erstatte sphagnum en til en, konkluderede Inge Ulsted Sørensen.

Blandinger er vejen frem

Biosubstrate 2 bygger videre på resultater fra et tidligere projekt, Biosubstrate 1, hvor forbehandling af forskellige biomasser for at de kan bruges til vækstmedier var i fokus. Gennem tre år blev 180 blandinger testet.

- Der er enorm forskel på materialerne, og det er en udfordring at nå at tilpasse

dyrkningsteknikken, så materialernes potentiale kommer frem, sagde Thayna Mendanha fra Aarhus Universitet. Også hun konkluderede, at meget er muligt, men at finde et enkelt alternativ, der kan erstattet sphagnum forekommer utopisk.

I det nye projekt leder forskerne efter nye fibre til afprøvning og arbejder med blandinger, hvor alternative fibre kombi-

neres med hinanden og med sphagnum for at skabe den eftertragtede kombination af gode dyrkningsmæssige egenskaber og et reduceret sphagnumforbrug, der batter i CO₂-regnskabet.

- Blandinger af forskellige materialer er vejen til at finde alternativer til sphagnum. Det kræver fibre, der er til stede i store mængder, og der kræver karakterisering og forståelse for, hvordan de skal bruges. Og nok så vigtigt, så skal fremtidens vækstmedier formetlig designes fra kultur til kultur, sagde Thayna Mendanha. ■

Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribruget

Træfibre har en del gode egenskaber, der gør dem velegnede som ingrediens i designermedier sammensat af flere forskellige fibre.

23.-26. JANUAR

VORES HJERTE ER GRØNT

40. | SUCCES-
HISTORIE

Med begejstring og hjerteblod samler IPM ESSEN hvert år den internationale grønne branche, og som stærk innovationspartner retter den blikket fremad. Den imponerende mangfoldighed af planter og plantenyheder, avancerede tekniske innovationer, inspirerende trends inden for blomsterbinding og det store udvalg af udstyr gør IPM ESSEN til den internationalt førende inspirator.

Meet the green family!

WWW.IPM-ESSEN.DE   #ipmessen #weareipmessen #congratsipmessen

Den førende
verdensmesse
for havebrug

PLANTER
TEKNIK
FLORISTIK
UDSTYR &
SERVICEYDELSER

MESSE
ESSEN